

2020-12-30

Sakägarbrev Lövstaverket

Den kommande prövningen

För det planerade Lövstaverket krävs en ny detaljplan enligt plan- och bygglagen och en miljöprövning enligt miljöbalken (Sveriges huvudsakliga miljölag).

Det planerade Lövstaverket inklusive hamnen är tillståndspliktig miljöfarlig verksamhet (själva verket) enligt 9 kapitlet miljöbalken och vattenverksamhet (hamnen) enligt 11 kapitlet miljöbalken. Detta betyder inte att verksamheten behöver 2 olika tillstånd, utan Mark- och miljödomstolen i Nacka (som är prövningsmyndighet i denna typ av ärenden) prövar alla frågor för att möjliggöra en samlad bedömning av miljöriskerna.

Innan en verksamhet kan ansöka om tillstånd krävs att exploitören samråder med myndigheter, organisationer och enskilda och sammanställer en s k miljökonsekvensbeskrivning (MKB). Samråd har i detta fall redan hållits, och Stockholm Exergi (nedan bolaget) jobbar på att ta fram MKB och ansökan som väntas lämnas in till mark- och miljödomstolen i slutet av september.

Det är viktigt att yttra sig över ansökan och MKB. Sedan följer muntlig förhandling och syn (domstolen besöker platsen). Ett tillstånd kan överklagas till Mark- och miljööverdomstolen och vidare till Högsta domstolen. I båda fallen krävs s k prövningstillstånd. Överklagande kan göras av både sidor, så även om vi vinner i första instans är det troligt att bolaget kommer att överklaga.

Parallellt med miljöbalksprövningen pågår detaljplanering enligt plan- och bygglagen som Stockholms stad ansvarar för. Samråd har hållits även där och ett planförslag med MKB är framtaget. Kommunen planerar att anta planen under våren 2020. En detaljplan kan överklagas till mark- och miljödomstol och mark- och miljööverdomstolen även den.

Det rör sig alltså här om två olika parallella processer.

Varför anlita en miljöjurist?

Man måste vara beredd på att föra en juridisk kamp, utöver den nog så viktiga opinionsbildningen. Det räcker aldrig att enbart skriva under namninsamlingar eller att skriva debattartiklar i pressen. Sådant är viktigt och kan påverka lokalpolitiker, men påverkar inte domstolar eller myndigheter. Min erfarenhet är tyvärr att om det inte finns några motparter, d v s enskilda personer eller miljöorganisationer, som har tunga juridiska motargument till det en verksamhetsutövare vill göra, brukar detta resultera i att bolaget får igenom sitt projekt precis enligt deras önskemål.

Miljöjuridik är ett mycket omfattande och svårt juridiskt område där även EU:s lagstiftning har stor betydelse. Miljöbalken omfattar mer än 500 paragrafer och till detta tillkommer ett flertal förordningar, föreskrifter och allmänna råd från bl a Naturvårdsverket. Parallellt med miljöbalken existerar även andra lagar som måste följas, t ex plan och bygglagen. EU:s miljölagstiftning består av många EU-förordningar och direktiv samt EU-domstolens vägledande domar som är direkt bindande i Sverige. Miljöbalken är en ramlag vilket innebär att du inte hittar en konkret paragraf som säger exakt vad som gäller i en viss situation. Spelreglerna ges, men i konkreta situationer måste man ta hjälp av de föreskrifter och direktiv som olika myndigheter utfärdar. Som enskild privatperson (eller ens allmänpraktiserande jurist) är det nästintill omöjligt att sätta sig in i helheten, även om man kan läsa sig till delar.

Som enskild bör man i sammanhanget tänka på att förutom att verksamheten kan orsaka buller, försämrad luft, risker för vattenkvalitet, begränsad framkomlighet och försämrade rekreativsmöjligheter m m, så kan verksamheten kan medföra betydande ekonomiska förluster vad gäller minskat fastighetsvärde.

Det väger dessutom tyngre ju fler som engagerar sig och överklagar. Detta betyder inte att alla behöver skriva sina egna överklaganden, utan ni kan, efter att ha givit mig fullmakt, vara med på de omfattande yttranden, överklaganden etc som jag skriver för mina uppdragsgivares räkning. Då får myndigheterna klart för sig att detta är ett viktigt ärende.

Om mig

Jag avlade min juristexamen 1990 och har sedan dess arbetat enbart med miljö rätt. Inledningsvis med forskning och utbildning vid bl a Uppsala universitet, men jag har senare även varit anställd som jurist hos bl a Svenska Naturskyddsföreningen och Länsstyrelsen i Uppsala län. Mitt första miljö mål i domstol hade jag 1998 och sedan 1 april 2009 driver jag en egen juridisk byrå på heltid, GBH Miljö rätt, och har hela Sverige som mitt geografiska område. Jag företräder miljöorganisationer och privatpersoner i miljö mål och arbetar enbart på "den gröna sidan".

GBH Miljörätt har företrätt både privatpersoner och miljöorganisationer i ett flertal ärenden som rör miljöfarlig verksamhet runt om i landet. Till de mer uppmärksammade ärenden som jag har drivit är mot Nordkalk på Gotland i det s k Bungemålet (Ojnareskogen) som gav framgång i Högsta Domstolen. I det s k Norra Kärr-målet i Gränna fick vi ett regeringsbeslut för gruvbrytning upphävt genom en dom från Högsta förvaltningsdomstolen. Domen har blivit vägledande för andra ansökningar och har lett till att flera andra gruvprojekt fick omprövas. Som ombud för Djurgården-Lilla Värtans Miljöskyddsförening vann jag i EU-domstolen våren 2009 och framtvingande en direkt lagändring i svensk lagstiftning där rätten för miljöorganisationer att överklaga utvidgades. Jag har alltså lång erfarenhet av denna typ av mål.

Vad händer nu om du anlitar mig?

Som ditt juridiska ombud sköter jag alla kontakter med myndigheter och domstolar. Jag skriver även alla yttranden och överklaganden och företräder dig vid muntliga förhandlingar. Det är omöjligt att i dagsläget bedöma hur mycket arbetstid som slutligen behövs för ett ärende. Sådant beror bl a på bolagets och prövningsmyndigheternas inställning. Ibland får man yttra sig flera gånger, ibland fattas beslut nästan genast. Det är ännu en lång väg kvar innan en eventuell verksamhet kan påbörjas.

Fullmakt

För att kunna företräda er kommer jag att behöva en fullmakt från var och en av er. Jag har gjort en mall på hur den kan se ut. Enklast är det om du undertecknar denna i 2 exemplar (då det kommer att vara flera instanser under resans gång och ibland kommer fullmakter bort mellan myndigheterna) och skickar dem till mig på adress:

GBH Miljörätt
Natt o dags Allé 41
745 93 Enköping

Om möjligt är det bra om du också kan skanna in en undertecknad fullmakt och maila till mig på gbhmiljoratt@gmail.com

Fastighetsintressen

Jag behöver en beskrivning av hur just du och din fastighet riskerar påverkas av verksamheten. Den kan handla om vattenförorening (har du egen brunn), buller, damm etc.

Allmänna intressen

Alla som är sakägare, d v s själva är berörda, kan också åberopa allmänna intressen som naturvärden, skyddade arter etc. Känner ni till sådana värden är det värdefullt att jag får veta vilka de är.

Fastighetsvärdering

Det kan vara idé att nu göra en fastighetsvärdering för eventuella framtida skadebedömningar. Om verket, trots våra ansträngningar, får sitt tillstånd blir värdet på era fastigheter troligen påverkat redan innan den är på plats.

I detta ärende samordnar föreningen # Rädda Lövsta processen och samlar in medel för mitt arvode. Ni kommer alltså inte att debiteras enskilt. Via föreningen tar jag också tacksamt emot era synpunkter och er gedigna kunskap om området och den miljöpåverkan som kan ske i er omgivning.

Som ert juridiska ombud kan jag självklart inte garantera att jag kan stoppa denna verksamhet helt och hållet (sådana garantier kan man aldrig ge). Men det jag kan garantera är att jag kommer att göra allt jag kan för att verksamheten åtminstone kommer att få så stränga krav som det bara går, så att den kanske t o m på detta sätt blir ekonomiskt ointressant att fortsätta med.

Jag ser fram emot ett givande samarbete!

Gunilla Högberg Björck